

19.67x27.9	1	עמוד 27	ידיעות השרון - בריאות	27/11/2020	75314557-7
בית חולים מאיר - 81205					

ראמוטולוגיה

מאת: פרופ' שי קויטי, מנהל שירות ראמוטולוגי מרכז רפואי מאיר מקבוצת כללית

כאבים לפרקים

דלקת פרקים מקשחת היא מחלה אוטואימונית בה מערכת החיסון תוקפת את הגוף • אבחון מהיר מוביל לטיפול יעיל

HLA27. נשאים של הגן הם בעלי סיכון מוגבר לחלות בדלקת פרקים מקשחת יש לצין שלא כל מי שנושא את הגן יחלה בהכרח במחלה.

הטיפול במחלה

במקרים הקלים ניתן להשתמש בתרופות נוגדות דלקת שאינם סטרואידים (NSAIDs). במקרים היותר מורכבים ישנם טיפולים ביולוגים המסוגלים להוריד את רמת חלבוני הדלקת, שהינם חלק מהגורמים למחלה. כיום אנחנו יודעים בעיקר לטפל בשני חלבוני דלקת שמעודדים את המחלה:

- Tumor Necrosis Factor (TNF)
- Interleukin-17

הטיפולים יעילים ובטוחים במרבית המקרים. יש לזכור שלכל טיפול עלולים להיות תופעות לוואי ולכן יש צורך במעקב צמוד של רופא המכיר את התרופה ואת המחלה.

לאן לפנות?

במרכז הרפואי מאיר מרפאה ראמוטולוגית המתמחה באבחון וטיפול בדלקת פרקים מקשחת לצד הטיפול במחלות ראומטיות נוספות ביניהן דלקת פרקים שגרנית, זאבת, קדחת ים תיכונית ועוד. המרפאה פועלת בשיתוף פעולה עם צוות רב תחומי בנושאי גסטרו, עור, עיניים, רנטגן, ועוד על מנת להעניק את הטיפול הטוב ביותר והמותאם למצבו של כל מטופל.

לפרטים נוספים ניתן לפנות לטלפון המרפאה 09-7472794 או במייל: meirrheum@clalit.org.il לקביעת תורים ניתן לפנות למוקד זמן תורים: 09-7471555

העצמות שיגרום לנוקשות, אשר יתבטא למשל בקושי להתכופף. במקרים קשים עלולה להיווצר גיבנת שתלך ותגדל. מכיוון שמדובר במחלה אוטואימונית החולים יכולים בנוסף להרגיש גם תסמינים פחות ספציפיים כגון תחושת חולי, חולשה כללית, עייפות, ירידה במשקל וכו'. חלק מהחולים יסבלו מתופעה אוטואימונית נוספת כגון: פסוריאזיס (פריחה עורית), קרון או קוליטיס כיבת (מחלת מעי דלקתית) או אובאיטיס (דלקת בעיניים).

אבחון המחלה

כל אדם יכול לחלות במחלה, אם כי גיל ההופעה השכיח הוא בין השנים 20 ל-40. בעבר נחשד שמדובר במחלה של גברים, אך כיום ידוע שגם נשים חולות בדלקת פרקים מקשחת יחד עם זאת, ייתכנו תסמינים קלים יותר ואפשרות למעורבות בעמוד השידרה הצווארי בקרב נשים. כשיש חשד לדלקת פרקים כלשהי, יש להגיע לחפא שמתמחה בתחום - ראמוטולוג. במקרה בו על סמך תלונות החולה והבדיקה הגופנית, חושד הראמוטולוג כי מדובר בדלקת פרקים מקשחת, יופנה החולה למספר בדיקות עזר שיכולות לבסס את האבחנה כגון:

- בדיקות דם לשלילת מצבים אחרים.
- בדיקת מדדי דלקת (CRP, ESR)
- שעלולים להיות מוגברים.
- צילומים של המפרקים הכואבים כדי לאפיין את הפגיעה בהם.
- במצבים מיוחדים יהיה גם צורך ב־CT או MRI להדגמת הדלקת באגן שנקראת "סקרו-אילאיטיס".
- לעתים מומלץ לבצע בדיקה גנטית שנקראת

חלק גדול מהאוכלוסייה המתבגרת מתלוננת על כאבי גב. חלק מהמתלוננים למעשה סובלים מדלקת פרקים מקשחת (Ankylosing Spondylitis), מחלה שאינה מוכרת לרוב, אך השכיחות שלה היא גבוהה יחסית - כ־0.5% מהאוכלוסייה. קיימים מספר סוגים של דלקות פרקים אחרות כאשר המוכרת מביניהם היא דלקת מפרקים שגרנית (Rheumatoid Arthritis).

מהי דלקת פרקים מקשחת?

דלקת פרקים מקשחת היא מחלה אוטואימונית כלומר, עקב פגם כלשהו, מערכת החיסון תוקפת בטעות את הגוף שלנו. מסיבה שעדיין לא ידועה, האיברים ה"מותקפים" לרוב הנם המפרקים. כך נוצרות רוב דלקות הפרקים. במקרה של דלקת פרקים מקשחת, הפרקים המעורבים הם דווקא מפרקי האגן (מפרקים שנקראים גם "המפרקים הסאקרו-איליקלים"), ומפרקי החוליות הפגיעה במפרק היא שגורמת לכאבים, ובהמשך, ללא טיפול מתאים, לנזק והתקשחות התקשחות המפרק היא בעצם ביטול יכולת הכיפוף שלו עקב איחוי העצמות שמרכיבות אותו.

הכירו את התסמינים

התסמינים בדלקת פרקים מקשחת מגוונים וכל חולה יכול להרגיש אחרת. רוב החולים יתלוננו על כאבי גב תחתון, בעיקר בלילה. הכאבים לרוב מוקלים במאמץ בניגוד לכאבי גב "רגילים" שמופיעים בדרך כלל לאחר מאמץ ומוקלים במנוחה. בדלקת פרקים מקשחת יתכנו גם כאבים לאורך עמוד השדרה. עם הזמן וללא טיפול מתאים, ייווצר כאמור איחוי של

